

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Václava Štencla, MA, a Mgr. Jana Jirásky, Ph.D., v právní věci

žalobce: **F. S.**
bytem X

proti
žalovanému: **Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Boskovice**
sídlem Hybešova 5, Boskovice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve výzvě ze dne 30.12.2022 k doplnění odvolání žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.12.2022, č. j. OR-525/2022-731-45,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací z účtu Krajského soudu v Brně soudní poplatek ve výši 2000 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou ke zdejšímu soudu se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného; ten měl spočívat ve vydání výzvy ze dne 30.12.2022, kterou žalovaný vyzval žalobce k doplnění jeho odvolání proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.12.2022, č. j. OR-525/2022-731-45. Nezákonnost výzvy spatřoval žalobce zejména v tom, že byla vágní, bez čísla jednacího, žalobce byl opakovaně vyzýván ke své identifikaci, přestože bylo odvolání podáno datovou zprávou.
2. Pokud jde o žalobu na ochranu proti nezákonnému zásahu, tak aktivní legitimace k podání této žaloby je stanovena v § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), který stanoví, že každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah")

správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

3. Řízení podle § 82 a násl. s. ř. s. směřuje k poskytnutí ochrany v případech, kdy správní orgán zasáhne do práv určité osoby způsobem neumožňujícím využití jiných prostředků obrany, např. žaloby proti nezákonnému rozhodnutí. V případech, kdy je vedeno řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, je vyloučeno, aby se adresát rozhodnutí domáhal ochrany žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s., neboť má možnost domáhat se ochrany podle § 65 a násl. s. ř. s. Ochrana před nezákonným zásahem má tedy subsidiární povahu. Nejedná se o alternativní zákonem danou rovnocennou možnost domáhat se ochrany veřejných subjektivních práv. Nejvyšší správní soud již dříve dospěl k závěru (rozsudek ze dne 4.8.2005, č. j. 2 Aps 3/2004-42), že žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu nenahrazuje žalobu proti rozhodnutí správního orgánu a účastník řízení nedisponuje volbou, kterou z těchto žalob považuje za výhodnější. Obecně tedy platí, že přezkoumání zákonnosti vedení správního řízení v rámci řízení o ochraně před nezákonným zásahem by bylo přezkumem předčasným a odporujícím systematice soudního řádu správního.
4. Judikatura Nejvyššího správního soudu současně konstantně uvádí, že v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu nelze podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu. Účelem žaloby proti nezákonnému zásahu obecně není přezkum procesního postupu správního orgánu ve správním řízení. K tomu slouží řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. K tomu viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27.9.2013, č. j. 9 Aps 2/2013 - 63, ze dne 31.1.2011, č. j. 2 Aps 4/2010 - 63, ze dne 22.8.2007, č. j. 1 Afs 45/2007 - 69, ze dne 31.7.2006, č. j. 8 Aps 2/2006 - 95, ze dne 17.3.2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, či ze dne 17.4.2009, č. j. 8 Aps 6/2007 - 256. Zásahová žaloba je tak nepřipustná proti procesnímu postupu správního orgánu, kterým upravuje vedení řízení, pokud nemožnost, aby v žalobě tvrzené jednání bylo nezákonným zásahem, byla zjevná a nepochybná (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21.11.2017, č. j. 7 As 155/2015 - 160, bod 63; tento rozsudek byl sice zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 15.5.2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, důvodem zrušení však byla chybná interpretace žalobních lhůt u nezákonných zásahů, nikoliv samotná metodologie postupu při posuzování přípustnosti a důvodnosti zásahové žaloby).
5. V posuzované věci žalobce považuje za nezákonný zásah postup žalovaného v běžícím správním řízení; konkrétně se jedná o výzvu k doplnění žalobcova odvolání. Takové správní řízení bude dříve či později ukončeno rozhodnutím, proti němuž bude moci žalobce podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Právě v tomto řízení bude moci soud zákonnost postupu žalovaného přezkoumat. Takový přezkum procesního postupu žalovaného přitom není formální. Byl-li by totiž postup žalovaného skutečně nezákonný a měl-li by za následek vliv na zákonnost správního rozhodnutí,

bude konečné rozhodnutí ve správním řízení právě pro tuto nezákonnost zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení.

6. Vzhledem k tomu, že nemožnost, aby v žalobě tvrzené jednání žalovaného bylo nezákonným zásahem, je zjevná a nepochybná, neboť se jedná o postup žalovaného, kterým se upravuje vedení správního řízení, soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť chybí podmínka řízení spočívající v přijatelném tvrzení nezákonného zásahu; srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17.1.2018, čj. 9 Afs 85/2016-51, a ze dne 18.12.2019, č.j. 1 Afs 458/2018-42.
7. Zdejší soud svým závěrem respektuje i názor Ústavního soudu (např. rozhodnutí ve věcech Pl.ÚS 8/99 a II.ÚS 438/01), aby správní soudy přezkoumávaly postupy a závěry správních orgánů, které se mohly účastníků v jejich veřejných subjektivních právech dotknout, v každé věci pouze jedenkrát. K obraně svých práv nechť žalobce využije institut žaloby podle § 65 s. ř. s., kterou bude moci podat ve lhůtě podle § 72 s. ř. s. poté, co mu bude doručeno rozhodnutí o odvolání ve věci samé (pokud ovšem nebude případná vada řízení v odvolacím řízení odstraněna).
8. Byla-li žaloba odmítnuta, žádný z účastníků nemá podle § 60 odst. 3 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.
9. Podle § 10 odst. 3 poslední věta zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, bude po právní moci tohoto usnesení žalobci vrácen zaplacený soudní poplatek

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 23. 1. 2023

Petr Šebek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.